

2.6.2010

LausuntoMMM_luomuhanke.docx

diaarinro 2699/312/2009

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

MAA-JA METSÄTALOUS-
MINISTERIÖ

03.06.2010

Ad Nro 2699/312/2009

Valio Oy
PL 10
00039 VALIO

LAUSUNTO MIKKO RAHTOLAN LAATIMAAN LUOMUTIETOHANKERAPORTTIIN

Hankeraportti on laadittu vain pienten luomutoimijoiden näkökulmasta, vaikka suuret yritykset käytännössä ovat luomun vetureita. Tästä syystä raportin useimpia toimenpide-ehdotuksia ei voi pitää luomualan kokonaisuuden kannalta tasapainoisina ja perusteltuina.

EU / MMM -RAHOITUS:

- EU:n rahoitus luomun menekinedistämiseen ei hyödytä Valiota luomutuotteidensa markkinoinnissa (ehtona luomumainonnan yleisyys ja tiedottava rooli, jossa yritys tai brändi ei voi olla esillä).
- Luomualan toiminnalle on tällä hetkellä yleistä se, että suuri teollisuusyritys kelpuutetaan maksajan rooliin, mutta muuten ei luomutoimijana noteerata.
- Maito ja Terveys ry:llä on mitä parhaat edellytykset toimia myös luomumaidon ja luomumaitovalmistajien asiantuntijaorganisaationa sekä hyödyntää EU-rahoitusta luomumaitotuotteiden menekinedistämässä. Maito ja Terveys ry:n rooli ei noussut selvityksessä esiin potentiaalisena tahona luomumaitotuotteiden näkökulmasta.

YKSITYISEN RAHOITUKSEN MERKITTÄVÄ TASONOSTO MENEKINEDISTÄMISESSÄ:

- Luomuun voidaan panostaa vain jos sillä on kaupallista merkitystä. Ilman kaupallista merkitystä ei tulevaisuudessa ole luomuliiketoimintaa
- Markkinointipanostus on investointi, jonka on maksettava itsensä takaisin niin luomutuotteiden kuin muidenkin brändien osalta.
- Luomutuotteet ovat liiketoiminnan yksi osa-alue, jota ei ole mahdollista jatkossa ylläpitää esim. tukirahoituksen turvin vaan toiminnan kannattavuus yrityksille nousee keskeiseen rooliin.
- Luomutuotteiden kysyntä kasvaa ja kilpailu kiristyy, se tulee merkitsemään myös hintakilpailua ja marginaalien laskua mikäli luomutuotteiden hintataso lähestyy nk. perustuotteita. Tässä valossa ei ole mahdollista "sitoutua" panostamaan luomutuotteiden menekinedistämiseen yksityisen rahoituksen näkökulmasta.
- päätökset panostuksista luomutuotteiden menekinedistämiseen tehdään jatkossakin liiketoiminnallisista näkökulmista.

LUOMUALAN KESKEISET TOIMIJAT / "LUOMUTALLI":

- Luomustrategiaryhmän tai luomuliiton toiminnassa tulisi tapahtua selkeitä toimintatapa- ja asenne-muutoksia, joka tasavertaisesti hyväksyisi suuret – ja myös ei 100%:sti luomussa toimivat - toimijat osaksi luomuliiketoimintaa.
- "pieni on kaunista" –ajattelu korostuu toiminnassa ja kansainvälisen mittakaavan täyttäviä toimijoita ei tueta vaan ne nähdään pienten toimijoiden tuhona – samaan aikaan luomutuotteita tuodaan myös ulkomailta. *Iso toimija ei ole luomualalla este, päinvastoin, ison toimijan perässä on helppo tulla kasvaville markkinoille.*
- Luomustrategiaryhmän tärkeänä tavoitteena tuodaan esiin "yhteisen totuuden" muodostamista luomusta; onko olemassa yhtä totuutta? Totuus on se, että kilpailu kiristyy luomussakin, luomu on jo myös private labelia, jota vastaan on vaikea kilpailla ainakaan hinnalla. Ainoa tie on lisäarvojen kehittäminen myös luomutuotteissa – onnistutaanko siinä "yhteisellä totuudella" tilanteessa jossa pitää erilaistua?
- Asennoituminen suuriin toimijoihin näkyy myös tässä luomutietohankeraportissa, johon on haastateltu "keskeisiä tahoja sekä asiantuntijoita alan kehitystarpeista". Valiota ei raporttiin haastateltu, vaikka luomumaitotuotteidenkin näkökulmasta olemme alan keskeinen toimija – ensimmäinen Valio luomumaito on lanseerattu vuonna 1993 ja maitopohjaisten luomutuotteiden osuus koko luomutuotteiston arvosta on n. kolmannes (Nielsen kuluttajapaneeli). Valio toimii myös luomutuotteiden viejänä; laktoosittomia luomumaitotuotteita viedään nykyisin myös Ruotsin markkinoille hyvällä menestyksellä.
- Ehdotettu luomualan nettiportaali (esim. luomuliiton ylläpitämä), josta linkitys eri luomutoimijoiden omille sivuille – voisi olla mahdollinen ja toimiva idea.

ALKUTUOTANTO JA NEUVONTA / KOULUTUS:

- Valkuaisomavaraisuuden kansalliseen varmistamiseen (ei tilakohtaiseen) tarvitaan jatkossa panostusta kaikilta tahoilta – esim. valkuaiskasvirenkään perustaminen luotattavan ja puolueettoman tahon toimimasta.
- Uhkana pitäisi myös huomioida / tiedostaa mahdollinen luomusääntöjen muuttuminen. Mikä olisi vaikutus raaka-aineen saannille kasvavassa kysyntätilanteessa, jos esim. parsinavetat jäisivät luomusta ulkopuolelle?
- Luomuneuvonta on ProAgriassa kehittyneellä tasolla
- Miksi luomututkimusta pitäisi niin paljon lähteä eriyttämään joissakin kasvi- ja eläintuotannon osissa? Suurimmalta osalta luomu ja tavallinen tuotanto ovat kuitenkin samaa biologiaa.
- luomukoulutuksen keskittäminen Helsingin Yliopistoon hyvä asia. Luomu ei tee esim. liiketaloudellisesti näkökulmasta poikkeusta.

Kunnioitavasti,

Valio Oy
Annikka Hurme
johtaja
kotimaan myynti ja markkinointi

